

REFERENCES

- Blick, T. & Y.M. Marusik 2018. Three junior synonyms of jumping spider genera (Araneae: Salticidae). – *Arthropoda Selecta* 27(3): 237-238.
- Hedin, M., S. Derkarabetian, M.J. Ramírez, C. Vink & J.E. Bond 2018. Phylogenomic reclassification of the world's most venomous spiders (Mygalomorphae, Atracinae), with implications for venom evolution. – *Scientific Reports* 8(1636): 1-7.
- Lohmander, H. 1944. Vorläufige Spinnennotizen. – *Arkiv för Zoologi* 35(A, 16): 1-21.
- Helsdingen, P.J. van 2018a. Recent Changes in Nomenclature 2018.1 – *Nieuwsbrief SPINED* 37 : 30-31.
- Helsdingen, P.J. van 2018b. Catalogus van de Nederlandse spinnen. Versie 2018.3. – <http://www.eis-nederland.nl/werkgroepen/spinachtigen/spinnen>
- Marusik, Y.M. & M.M. Kovblyuk 2011. Spiders (Arachnida, Aranei) of Siberia and Russian Far East. – KMK Scientific Press, Moscow, 344 pp.
- Marusik, Y.M. & M.M. Omelko 2018. A survey of the *Porrhoclubiona* Lohmander, 1944 from Central Asia (Araneae, Clubionidae [sic]). – *ZooKeys* 802: 19-38.
- Mikhailov, K.G. 2012. Reassessment of the spider genus *Clubiona* (Aranei, Clubionidae). – *Vestnik Zoologii* 46: 177-180.
- Milasowszky, N. & M. Hepner 2018. A case of dimorphic males in *Troxochrus scabriculus* (Araneae: Linyphiidae), with notes on synonymy. – *Arachnologische Mitteilungen* 56: 48-54.
- Prószyński, J. 2017. Revision of the genus *Sitticus* Simon, 1901 s. l. (Araneae: Salticidae). – *Ecologica Montenegrina* 10: 35-50.
- Wheeler, W.C., J.A. Coddington, L.M. Crowley, D. Dimitrov, P.A. Goloboff, C.E. Griswold, G. Hormiga, L. Prendini, M.J. Ramírez, P. Sierwald, L.M. Almeida-Silva, F. Álvarez-Padilla, M.A. Arnedo, L.R. Benavides, S.P. Benjamin, J.E. Bond, C.J. Grismado, E. Hasan, M. Hedin, M.A. Izquierdo, F.M. Labarque, J. Ledford, L. Lopardo, W.P. Maddison, J.A. Miller, L.N. Piacentini, N. Platnick, D. Polotow, D. Silva-Dávila, N. Scharff, T. Szűts, D. Ubick, C. Vink, H.M. Wood & J.X. Zhang 2017. The spider tree of life: phylogeny of Araneae based on target-gene analyses from an extensive taxon sampling. – *Cladistics* 33(6): 576-616.

PJvH

BOEKBESPREKING

Basisgids Spinnen. Caroline Elfferich 2018: 144 pagina's, rijk geïllustreerd. Prijs: € 21,95. KNNV Uitgeverij, Zeist. ISBN: 9789050116671

Daar is hij dan: een eerste heldere ingang in de boeiende wereld van de spinnen. Was er behoefte aan? Jazeker. Er was niet veel meer te vinden in de boekhandel en wat er was kwam uit het buitenland, vertaald, net niet aansluitend op de fauna van ons land. Oudere boekjes van Pater Chrysanthus en Van Katwijk zijn misschien nog antiquarisch te bemachtigen, maar het kopen niet waard omdat ze zo gedateerd zijn dat ze onbruikbaar zijn

geworden. In de spinnenwereld – onze beschrijving daarvan – is veel dynamiek. Nieuwe namen, nieuwe indelingen, nieuwe soorten voor ons land, nieuwe inzichten. We hebben ook nog een zoekkaart op internet met 20 soorten als hulpje bij de jaarlijkse spinnentellingen, maar dat omvat niet meer dan een plaatje met een naam. Er is, blijkt steeds weer, een groeiende belangstelling voor deze groep dieren, die door een heleboel mensen die

in de natuur rondkijken als moeilijk wordt ervaren. Moeilijkheid valt altijd weg als er een handzame loper wordt uitgerold. Een gids om de eerste schreden onder goede begeleiding te maken was dus een wens en die is nu in vervulling gegaan.

Spinnen herkennen en op naam brengen is een kwestie van ervaring. Terecht schrijft de auteur dat waarnemen van de spin in zijn omgeving een belangrijk onderdeel is, meer dan dat, het noodzakelijke begin: het terrein en de biotoop waar hij voorkomt, het type web waar hij in hangt, de manier van lopen en ander gedrag, kortom goed observeren voor je het dier in een potje laat verdwijnen om hem goed met een loupe te kunnen bekijken, want dan ben je details van web en plaats in zijn omgeving kwijt. En je wilt toch meer weten dan alleen de naam? Levenswijze, ecologische gegevens en gedrag zijn minstens zo belangrijke kenmerken als kleur, vorm en lengte van de poten of de stekeltjes daarop.

Eenmaal in het potje kunnen bouw en kleuren worden bekeken. Aan de bouw van de spin wordt in het eerste deel van de gids terecht ruim aandacht gegeven. Het is verstandig om van het begin af aan goed alle onderdelen te bekijken. Is het een volwassen exemplaar, en zo ja, is het een mannetje of een vrouwtje, hoe kan ik dat zien, want dat maakt soms een behoorlijk verschil bij het op naam brengen. Waar zitten al die onderdelen die in de beschrijvingen worden genoemd en wat doet de spin met die verschillende aanhangsels? Aan de hand van de beschrijvingen in het hoofdstuk “Lichaamsbouw” raakt men daar snel in thuis. De diertjes blijken zeer ingenieus in elkaar te zitten en heel bijzondere mogelijkheden te hebben. Die worden in “Het leven van de spinnen” goed uit de doeken gedaan. Gewapend met die kennis kan men goed aan de slag.

Spinnen zijn in zoverre moeilijk dat er veel soorten zijn die bovendien erg op elkaar kunnen lijken. In deze gids worden 70 soorten behandeld, een dikke 10% van wat in ons land is waargenomen (634 soorten): 70 algemene, inheemse soorten die iedereen wel moet kunnen tegenkomen. Illustraties zorgen er voor dat de spin die je hebt gevonden goed kan worden getoetst, niet alleen aan de beschrijving, maar ook aan de afbeelding. Die 70 soorten vertegenwoordigen het merendeel (29) van de 39 families die in ons land te vinden zijn. Weggelaten zijn de families waarvan slechts een enkele of erg zeldzame en onopvallende soorten in ons land voorkomen. Van heel soortenrijke families, zoals de kogelspinnen (35), springspinnen (40) en hangmatspinnen (237), hebben maar een klein aantal een plekje in de gids kunnen veroveren. Het is een bloemlezing, maar met deze selectie heeft men wel een mooie en representatieve doorsnede van de Nederlandse spinnenfauna binnen bereik. In de “Overzichtstabel” op pagina’s 8-12 worden alle soorten overzichtelijk gerangschikt, de soorten per familie in een volgorde die de verwantschappen weerspiegelt, met een aanwijzing van de afmetingen van de dieren, met verwijzing naar de pagina waar de soort wordt behandeld, kortom in vier pagina’s alles bondig en duidelijk samengevat. De Index waarmee het boekje eindigt vormt de onmisbare afsluiting.

Deze basisgids zal zeker helpen om de aandacht voor spinnen te vergroten. Aan de slag er mee!. Ik wou dat ik indertijd toen ik naar spinnen ging kijken zo’n enthousiast makend boekje had gehad.

PJvH

